

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 406
Tarih : 25.12.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

AKP'nin başta Irak ve Suriye olmak üzere dış politikasında yaşanan iflasla ilgili olarak gerekli tespitlerin yapılması, iflas politikalarından halklarımızın zarar görmesinin önüne geçilmesi ve yapısal politik değişikliklerin oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

İdris BALUKEN

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de dış politikanın çoklu ilişkilere dayanması ve bölgesel güç konumuna gelinmesi kapsamında ‘komşularla sıfır sorun’ sloganı ile devreye konan AKP dış politikası, stratejik derinlik iddiasına sahip olsa da Ortadoğu ve Arap Dünyası’ndaki stratejik dönüşümleri anlamaktan uzak kalmış ve çöküş yaşamıştır. Arap Baharı’ndaki toplumsal direnişlerin ve Suriye’deki iç savaşın yapısal politik değişim enerjisi taşıdığını fark edemeyen, Ortadoğu’da tüm kartları iflas edince tek çare olarak Kürtlerin haklarını kazanmamasına yönelen AKP iktidarı dış politikada diplomatik düzlemde ilişkilenebileceği tek ülke kalmayacak şekilde yalnızlaşmıştır. AKP hem Arap Yarımadası ve Ortadoğu’da gelişen siyasal süreçleri çözümleyememiş hem de Kürtlerle kurması muhtemel bir ittifak ile Ortadoğu’da söz sahibi olmasını getirecek treni kaçırmıştır. ‘Değerli yalnızlık’ adı altında ironikleştirilen bu tabloda Türkiye, Ortadoğu’nun yeniden dizayn sürecinde oyunun dışında kalmıştır.

Türkiye’nin oyun dışında kalmasına sebep olan dört spesifik dış politikası örnek olarak verilebilir. Suriye’de başlayan iç savaşta Esad karşıtlığını çeşitli çetelere destek üzerinden kurması politik iflasını önemli sebeplerden biridir. Bir diğer ve en önemli sebep ise Rojava’da halkların kantonlar aracılığıyla kendi öz yönetimlerini kurmasına yönelik düşmanca tavidir. Irak’ta ise baştan beri Sünni hat siyaseti kurmaya çalışan AKP dış politikası, en son Başika’ya asker göndermişti. Başika’ya asker gönderilmesine Irak ve ABD başta olmak üzere dünyanın tüm devletleri tepki göndermiş ve Cumhurbaşkanı ‘askerlerimiz geri çekilmeyecek’ demesinden sadece bir iki gün sonra askerler Başika’dan çektirilmiştir. Suriye ve Irak’ın yanı sıra İsrail ile olan ilişkiler de dış politikanın iflas manzaralarından birine işaret etmektedir. 2010 yılında Mavi Marmara olayından sonra dondurulduğu ifade edilmişti. İlişkilerin dondurulmuş olduğu dönemde Cumhurbaşkanı Erdoğan İsrail aleyhine çok sayıda açıklama yapmış ve ilişkilerin başlaması için çok sayıda şart sıralamıştı. Erdoğan 13 Temmuz 2014 tarihli bir konuşmasında “400 ton bomba indiriyor, bomba. Terör estiriyor, terör. Türkiye-İsrail normalleşsin. Tamam. Ben dedim ki özür dileyecekler, tazminat verecekler, Filistin’e ambargoyu kaldıracaklar. Bombalar gene inmeye başladı. Bizim İsrail’le normalleşme sürecini başlatmamız mümkün değil” ifadelerini kullanmıştı.

Suriye’de Kürtler başta olmak üzere otokton halkların muhatap alınması yerine çetelerle iş tutulması, Irak’ın egemenlik haklarına saygı duyulmaksızın mezhepçi bir noktaya savurulması, İsrail’e konulan şartlar yerine getirilmemesine ve Gazze ablukası devam etmesine rağmen 20 milyon dolar tazminat ile ilişkilerin tekrar başlatılma aşamasına gelinmesi, Kürtlerin haklarını almalarına yönelik karşıt tutum sergilenmesi gibi iflas noktalarına ek olarak Avrupa

Birliği, Rusya ve ABD ile de ilişkilerin gerilmesi neticesinde dış politikada çöküş netleşmiştir. Öyle ki, Türkiye dünyada diplomatik ilişki kuracak devlet bulmakta zorlanmaktadır.

Türkiye AKP iktidarı ile birlikte dış politikada ideolojik saplantılardan kurtulunamaması ve geçmişe yönelik mistik özelemlerin günümüz gerçekliği ile örtüşmediği gerçekliğinin kabullenilememesi yüzünden ülke sathında gelecekle ilgili kaygılara maruz kalmaktadır. AKP'nin iflas etmiş dış politikası hem Türkiye'deki iç gerilimleri beslemekte hem de uluslararası arenada Türkiye'nin herhangi bir yan rol bile alamamasına sebep olmaktadır.

Türkiye'nin 'değerli yalnızlık' ironisinden kurtulmasına AKP tarafından are olarak görülen İsrail'le yakınlaşma meselesi, esasında, iflasın mührünün dış politika kapısına vurulması demektir. Çünkü İsrail AKP'nin hiçbir şartını kabul etmemişken normalleşmenin yaşanması, iki ülke arasında bir diplomatik yakınlaşmadan çok daha fazlasıdır. Türkiye, mezhepsel hat merkezli dış politikasının yanında İsrail'le de ilişki kurarak çöken dış politikasını ayağa kaldırmaktadır. Oysaki devletleri ve devletlerin zulmünü görmeyen, duymayan bir tavıra bürünmek hala Ortadoğu'da yaşanan değişim sürecini anlamamak demektir.

Nihayetinde, bugün AKP dış politikası yüzünden Türkiye, büyük bir kaos yaşamaktadır. TBMM'nin acilen devreye girmesi ve doğru bir dış politika oluşturması gerekmektedir. Çünkü AKP'nin dış politikadaki iflasını maliyeti, kendisinin boyunu aşmaktadır. Bu kapsamda, dış politikada zulüm egemenlerinin ve çetelerin değil, halkların muhatap alınması ve Kürtlerin siyasi gücüyle hem içerde hem dışarıda eşit stratejik ittifaka gidilmesi iflasa are olacak öneriler olarak durmaktadır.

Bu öneriler zenginleştirilebilir. Fakat öncelikle AKP'nin iflas eden dış politikasına ilişkin TBMM'nin devreye girmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, AKP'nin başta Irak ve Suriye olmak üzere dış politikasında yaşanan iflasla ilgili olarak gerekli tespitlerin yapılması, iflas politikalarından halklarımızın zarar görmesinin önüne geçilmesi ve yapısal politik değişikliklerin oluşturulması için bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.